

TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 13803
Tarih : 08-09-2025

33721

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda yer alan sorularımın Anayasa'nın 98, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 96 ve 99. Maddeleri uyarınca Milli Eğitim Bakanı Yusuf Tekin tarafından, öngörülen yasal süresi içinde cevaplanması konusunda gereğini bilginize sunarım.

Sevilay GÜLENK
Diyarbakır Milletvekili

Diyarbakır'da köy okullarının kapatılması ve taşınalı eğitimin yaygınlaştırılması, öğrencilerin eğitim hakkına erişimini ciddi biçimde zedeliyor. Taşınalı eğitim yönetmeliğinde üst sınırın 50 kilometreden 30 kilometreye düşürülmesi, çok sayıda öğrenciyi kapsam dışında bıraktı. Böylece 30 kilometre mesafede bir okul bulunmayan çocukların okula gitme imkânı tamamen ellerinden alınmış oldu. Aileler çocuklarının cemaat ve tarikat bağlantılı yurtlara yönlendirilmesinden kaygı duymaya başlamıştır. Taşınalı eğitim ihalelerinin belirli grupların elinde toplanması tartışmalara yol açarken, öğrencilerin kilometrelerce uzaklıktaki okullara taşınmak zorunda kalması ciddi sorunlar yaratmaktadır. Çocuklar uzun yolculuklar nedeniyle derslere yorgun girmekte, dikkat ve motivasyon kaybı yaşamaktadır. Ayrıca artan trafik ve ulaşım sorunları öğrencileri kaza riskleriyle karşı karşıya bırakmaktadır.

Kentte hızlı nüfus artışı ve 6 Şubat depremleri sonrasında yaşanan göç, mevcut okul kapasitesini yetersiz hale getirmiştir. Diyarbakır'da 2 bin 287 okul bulunmakta olup bu sayı öğrenci nüfusuna göre oldukça düşüktür. Eğitim-Sen verilerine göre sınıflardaki ortalama doluluk oranı yüzde 87'dir ve 50'nin üzerinde öğrencinin bulunduğu sınıflar ortaya çıkmıştır. Oysa pedagojik araştırmalar çocukların bilişsel ve psikolojik gelişimleri için ideal sınıf mevcudunun 20 ve altı olması gerektiğini göstermektedir. Deprem sonrası yıkım kararı alınan ancak zamanında yıkılmayan okulların öğrencileri başka okullara yönlendirilmiş, bu da hem öğrenciler hem de öğretmenler açısından mağduriyetler yaratmıştır. Veliler ve öğretmenler belirsizlik içinde bırakılmış, norm fazlası öğretmen sorunu büyümüştür.

Eğitim Sen Amed Şubeleri'nin Yıl Sonu Eğitim Raporu'nda, kalabalık sınıflar ve okulların fiziki yetersizlikleri Diyarbakır'daki eğitimin önündeki en büyük engeller arasında gösterilmektedir. Okulların araç gereç, yardımcı personel, hijyen ve ısınma imkânları açısından ciddi eksiklikleri olduğu, bu nedenle eğitim hakkının nitelikli biçimde kullanılmadığı belirtilmektedir. Raporda ayrıca taşınalı eğitimin kırsal kesimde özellikle kız çocuklarının eğitim hakkını zayıflattığı, okullaşma oranlarında görülen artışın mezuniyet oranlarına yansımada ve şehir dışına taşınan okulların öğrencilerin erişimini zorlaştırarak ailelerin ekonomik yükünü artırdığı tespit edilmiştir.

2025-2026 eğitim yılı başlamak üzereyken bu sorunların halen devam etmesi, acil çözüm yollarının geliştirilmesini ve ilgili kurumların ivedilikle harekete geçmesini zorunlu kılmaktadır.

Bu bağlamda;

1. Diyarbakır'da 2024-2025 eğitim-öğretim yılında taşınmalı eğitim kapsamında kaç öğrenci taşınmıştır? Bu öğrencilerin kaç kız, kaç erkektir?
2. Taşınmalı eğitim yönetmeliğinde üst sınırın 50 kilometreden 30 kilometreye düşürülmesi sonrasında Diyarbakır'da kaç öğrenci bu kapsamın dışında kalmıştır? Bu öğrencilerin eğitime erişimini sağlamak için hangi önlemler alınmaktadır?
3. Diyarbakır'da köy okullarının kapatılmasıyla birlikte eğitimden mahrum kalan köy ve mezra sayısı kaçtır? Bu yerleşimlerde yaşayan öğrencilerin eğitime erişimi nasıl sağlanmaktadır?
4. Taşınmalı eğitim ihalelerinin belirli kişi veya grupların elinde toplandığı iddiaları hakkında Bakanlığınızca herhangi bir inceleme yapılmış mıdır? Yapıldıysa sonuçları nedir?
5. Diyarbakır'da 2024-2025 eğitim-öğretim yılı itibarıyla toplam kaç okul bulunmaktadır? Bu okulların kaç deprem sonrası yıkım kararı almış veya güçlendirme sürecine girmiştir?
6. Deprem sonrası yıkım kararı verilen okullarda öğrenim gören kaç öğrenci farklı okullara yönlendirilmiştir? Bu öğrencilerin mağduriyetini gidermek için ne tür tedbirler alınmıştır?
7. Diyarbakır'da sınıflardaki ortalama mevcut kaçtır? Kaç sınıfta 50'nin üzerinde öğrenci bulunmaktadır?
8. Kentte norm fazlası durumuna düşen öğretmen sayısı kaçtır? Bu öğretmenlerin istihdamına yönelik ne tür düzenlemeler yapılmaktadır?